SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1859. Zondag 23 October. **No. 43.**

PARAMARIBO, 22 OCTOBER 1859.

De aangelegenheden in *Ned. Indie* worden door de Ned. pers thans met eene warmte besproken, die getuigt van hoeveel belang de jongste voorvallen in Indie geacht worden. Het volgende artikel van den Echo Universel strekt daartoe ten bewijze.

«De Oost Indische aangelegenheden, zegt dezelve, zullen de kamers bij hare weder bijeenkomst ongetwijfeld bezig houden. Men heeft zoo dikwijls de afgesletene verzekeringen der regering, dat in onze Indische bezittingen voortdurend orde en rust heerschen, voor goede munt aangenomen, dat men ten minste ditmaal de zorg wel een weinigje verder kan uitstrekken.

Tot dusverre was er slechts sprake van hervormingen in het koloniaal bestuur, waarover polemiek toegelaten werd. Vele afgevaardigden deinsden, wegens hunne volslagene onbekendheid met de koloniale aangelegenheden, welke door hen als eene speciale zaak beschouwd werden, waarmede hun mandaat niets te maken had — vele afgevaardigden deinsden terug voor de oplossing van kwestien welke zij niet konden begrijpen en waarbij zij slechts voorstanders van de oude kolonie sleur en vrienden van een verstandigen vooruitgang ontmoetten.

Eene zaak begrepen zij volkomen, namelijk dat onze Indische kolonien 's lands plechtanker zijn; dat onze kolonien 's lands handel voortdurend voeden; terwijl onze ministers van finantien in de koloniale fondsen het middel weten te vinden, om het budget goed te doen sluiten en te amortiseren op den koop toe. De koloniale kwestie vertoont zich nu juist uit dát oogpunt. Onze vlag is beleedigd; wij hebben herhaalde malen nederlagen geleden; onze eer is dus in het spel; maar de prozaïsche zelfzucht van velen in den lande acht welligt eene herstelling onzer eer alles behalve noodzakelijk. De geldkwestie, ziedaar eene andere, meer ernstige reden van bezorgdheid en onrust in hunne oogen.

Welnu, deze verschrikkelijke geldkwestie doet zich thans dreigend en onverbiddelijk voor. Wij moeten óf afstand doen van onze souvereiniteit over een gedeelte van den Indischen Archipel, óf wij moeten ons buitengewone offers laten welgevallen, om ons gezag over verschillende punten, waar het zoo goed als geheel en al vernietigd is, te herstellen. Eene expeditie van meer dan 3000 man is te Boni als boter gesmolten en er is sprake van de organisatie eener nieuwe, welligt geduchter, ongetwijfeld even kostbare expeditie, ten einde de aanhangers van de koningin van dat gebied te tuchtigen. Dit is nog niet alles. De inboorlingen van Boni, getuigen van de door onze troepen geledene tegenspoeden, zullen niet zoo dadelijk aan de onoverwinnelijkheid onzer troepen gelooven; zelfs na eenige nederlagen zullen zij den tegenstand voortzetten, zoo al niet op de kust dan toch in het binnenland, waar zij in het gebergte een veiligen terugtogt kunnen vinden. Daarom is het noodzakelijk, om dat gebied permanent door een zeker aantal troepen te bezetten, iets waardoor de onkosten der verovering en der bezetting aanzienlijk zullen toenemen.

De regering heeft laten doorschemeren, dat zij een veel minder kostbare expeditie op het oog heeft. De minister van kolonies althans geloofde, dat men na de mislukte expeditie verschijnselen had waargenomen, die eene vredelievende schikking met de koningin van Boni deden hopen. De schikking, zij is ongetwijfeld mogelijk; maar in plaats van als overwinnaar de wet voor te schrijven, zal de Nederlandsch Indische regering als overwonneling onderhandelen. Zulk eene ontknooping zou een minister waardig zijn, die als gouverneur generaal van Indie te Buitenzorg, de gezanten van de opstandelingen van Bali ontving en met hen onderhandelde op den voet van vertegenwoordigers eener souvereine mogendheid. Deze ontknooping zou ten slotte gemakkelijk zijn; maar zoo als wij gezegd hebben, wij doen dan ook afstand van ons gezag in Indie, en het eerste woord van onze magteloosheid en van ons eindelijk verval is daarmede gesproken.

Op andere punten van den archipel, in Banjermassing, in Palembang, in Lingga en elders wordt door den staat, waarin de gemoederen zich aldaar bevinden, insgelijks eene gewapende magt, de uitbreiding van een krachtig Europeesch bestuur vereischt. Ook daar zijn slechts twee wegen voor ons open: of te onderhandelen als bloedverwanten met eene bevolking, die men met de hulpmiddelen der Europesche superioriteit gemakkelijk ten onder kan brengen, of onzen pligt te doen, en als vertegenwoordigers eener beschaafdere klasse van menschen; als mannen te handelen, de door de omstandigheden gevorderde geldelijke offers te brengen, de begane misslagen te herstellen en eene wraak te nemen wegens de geledene nederlagen.

Wij hopen alsnog dat 's lands eer meer zal wegen dan de bekrompene berekening van het geldelijk belang; 's lands vertegenwoordiging zal zich met kracht doen hooren over de ellendige wijze, waarop het bestuur in Nederlandsch Indie gevoerd wordt; zij zal het dat bestuur niet vergeven, dat het onze vlag heeft laten beleedigen, zonder onmiddelijk de krachtdadigste maatregelen te nemen om die beleediging te wreken; zij zal niet aarzelen den man die het verdient, verantwoordelijk te stellen en te handelen zoo als de vertegenwoordigers van een volk, dat een beter lot waardig is, moeten handelen.»

Maandag namiddag omstreeks half vijf ure, woedde alhier een hevig onweder. Felle bliksemstralen doorkliefden de lucht en werden door ontzettende donderslagen gevolgd. Dit onweder ging tevens vergezeld van eenen geduchten stormwind, welke aan de daken van verscheidene huizen, vooral op Courbé, belangrijke schade toebragt. Op de pl. *Tourtonne* en *Ma retraite* in den omtrek, zijn vele te veld staande gewassen verwoest, en is ook meerdere aanzienlijke schade geleden. Uit eenige divisien is reeds het berigt ontvangen van het nadeel door dit onweder berokkend. Eene wolkbreuk die onmiddel-

WIE NOOIT ZIJN BROOD IN TRANEN AT!

Eene historische schets.

Het was een donkere, stormachtige nacht. De wind huilde door het denneubosch en veegde de sneeuw in digte stofwolken van de landstraat af, die midden door het bosch liep. Eene, vreeswekkende eenzaamheid heerschte alom; alleen de storm brak met zijn donderend gehuil en het zweepen en kraken der boomen, die door den wervelwind heen en weder werden gebogen, de doodsche stilte af; de kleine lichtstraal, die daar midden in het bosch schitterde, was het eenige licht dat dezen donkeren nacht verhelderde.

Deze lichtstraal kwam uit een klein huisje, dat hier digt bij den landweg eenzaam te midden van het bosch stond en waarin de boschwachter met zijne vrouw sedert twintig jaren woonden.

In de hut brandde een lustig vuur aan den haard en Catharina, de oude vrouw van den veldwachter, was ijverig bezig het op te stoken, terwijl eene jonge dienstmeid naast den haard op een lagen biezenstoel zat en met de handen in den schoot ingeslapen was.

„Martha” riep de oude vrouw op schellen toon — Martha, slaapt gij al weder?”

Het meisje sloeg nu de oogen op en geeuwde: „Waarom zou ik niet slapen?” vroeg zij. „Het is tijd om te rusten en ieder eerlijk christenmensch ligt reeds lang te bed. Laat mij naar mijne kamer gaan en slapen, vrouw!”

„Neen, gij blijft hier” — antwoordde vrouw Catharina driftig — „gij moet niet alleen zijn in den duisteren, stormachtigen nacht; de storm huilt door den schoorsteen dat men elk oogenblik zou denken, dat de Satan of een Françoos door de lucht komen moet om onze ziel en ons laatste stuk brood en vleesch te halen!”

„Vleesch!” riep de dienstmeid schamper lagchende uit. — „De duivel of een Françoos zou geen vleesch in uw huis vinden, want dat is er niet. 'k Wilde wel dat gij mij het geld betaaldet, dat gij mij sedert een half jaar schuldig zijt; 'k verliet dan dadelijk dit verwenschte huis, waar men zooveel honger lijdt en zich zoo verveelt”

„Gij hebt nooit honger geleden, Martha,” — antwoordde de oude vrouw op sussenden toon. — „Het is echter waar; wij hebben geen vleesch meer; het laatste beentje is afgekloven en het laatste hoen is naar de stad gebragt om het er te verkoopen.”

„En van daag heeft de baas ook de eenige koe weggesleept,” riep Martha deels toornig, deels treurend uit; „het eenige stuk vee, dat ons altijd zoo goede melk en zoo lekkere boter gaf, is hij ook gaan verkoopen. Ik zeg u dat het zonde en schande is dat hij dat doet en ik ga nooit meer in den stal, als mijne lieve Bles mij daar niet tegenbrullen zal”

„Gij moet toch naar den stal gaan, Martha, want de twee geiten zijn er nog en gij moet die voeder geven, opdat zij niet verhongeren, maar ons nog melk verschaffen. Die twee geiten zijn het laatste wat wij bezitten! Denkt gij dat het mij ligt op het hart woog Bles te moeten missen, de schoone koe, die ik zelf opgevoed heb? 'k Heb den geheelen vorigen nacht van verdriet gehuild; 'k had liever mijne linkerhand gegeven dan de koe. Maar voor mijn oude hand zou geen sterveling een cent hebben gegeven en voor de koe krijgt men wat geld. Wij moeten toch geld hebben om u het loon te betalen en het geschreeuw en beklag niet langer te moeten aanhooren. Ziet gij, daarom is mijn goede oude naar de stad gegaan om de koe te verkoopen. Het knaagde hem aan het hart, dat gij altijd hebt gekeven om uwe paar thaler; hij wilde liever de koe verkoopen dan u langer iets schuldig blijven!”

De meid sloeg de oogen neder en kleurde. „Het was niet zoo erg gemeend, vrouw Katrien,” sprak zij verlegen, „Ik zei het wel, maar meende het niet; 'k hoop maar dat de baas een voorbeeld aan mij zal nemen en bij den graaf ook zoo zal aandringen om zijn geld. De groote heeren leven tegenwoordig maar in pracht en vreugde, en het kan hun niet schelen of hunne arme bedienden honger lijden.”

„Onze graaf, Martha,” leeft niet in weelde en vreugde,” zei vrouw Katrien zuchtend. „De Franschen hebben zijn slot vernield en ... maar stil, hoort gij niets daar buiten? Ik meende dat ik hoorde roepen.”

De beide vrouwen zwegen en luisterden. Geen ander geluid echter was hoorbaar dan het geloei en het gesis van den storm, die de kleine vensterruiten deed rammelen en het vuur aan den haard nu eens hoog deed flikkeren, dan weder bijna uitblies. Van tijd tot tijd sloeg hij als met eene ijzeren hand langs de vensters; het was de sneeuw, die door den wind met geweld tegen het huis werd aangeworpen, als wilde hij de bewoners uit hunne nachtrust wekken.

„Een verschrikkelijke nacht,” mompelde vrouw Catharina, sidderend; „ik hoop maar, dat mijn goed oudje van daag niet terug is gekomen, maar hier of daar bij goede vrienden den nacht doorbrengt. God beware elk menschenkind, dat zich in dien storm en in zulk een winternacht op den landweg bevindt en dat ...”

Een luid geklop aan de vensterluiken brak hare rede af en van buiten klonk het luid en gebiedend; „Doe open!”

De beide vrouwen slaakten een kreet en Martha klemde zich bevend aan den arm van vrouw Catharina vast.

„Ik bid u, vrouw!” fluisterde zij met gesmoorde stem, „doe niet open. Dat is de duivel of een Françoos, die hier binnen wil.”

„Och wat,” sprak vrouw Katrien, „de duivel wacht niet tot men hem de deur openmaakt, maar komt door het sleutelgat binnen, en, een Françoos, een *parles vous*, spreekt geen Duitsch. Hoor maar, daar buiten schreeuwt, roept en bidt men open te doen. Ja, ja, ik kom al! Men zal nooit kunnen zeggen, dat de oude Katrien menschen in het bosch laat doodvriezen; terwijl zij voor haar warm vuurtje zit.”

De huisvrouw ontrukte zich aan Martha's arm en snelde naar de deur.

„Wie gij zijt, weest welkom,” sprak zij de deur openende.

Met een dof geraas stortte de stormwind binnen, joeg warrelende sneeuwvlokken in het vertrek en geeselde het vuur aan den haard, zoodat het hoog opvlamde.

Thans verscheen op den drempel eene slanke vrouwengedaante, gehuld in een donkeren pelsmantel, het hoofd met eene zijden kap bedekt, waarvan een witte sluijer afhing. waarachter volgde eene tweede rijkgekleede vrouw en twee mannen in gegalonneerde blaauwe rokken.

„Gij veroorlooft ons dus, goede vrouw, hier binnen te treden en er den nacht door te brengen?” vroeg de gesluijerde dame met eene welluidende stem.

Vrouw Catharina zag haar verstomd aan. Zij had nooit zulk eene heerlijke gestalte voor zich gezien en het scheen haar toe, dat eene toovergodin haar hut binnentrad.

„Laat mij eerst uw gelaat zien,” sprak zij door hare overgroote angst gedreven; „ik wil zien met wie ik te doen heb!”

Een dreigend gemompel ontstond onder het gevolg van de dame, maar zij keerde zich om en gebood met de hand stilte. Daarna wendde zij zich weder tot de oude vrouw.

„Nu, goede vrouw,” zie mij dan aan,” sprak zij, haren sluijer ter zijde schuivende.

Een bleek, wonderschoon vrouwengelaat werd thans zigtbaar en twee blaauwe oogen, zoo groot en zoo schitterend, als de oude vrouw ze ooit had gezien, zagen haar vriendelijk aan.

„Kent gij mij thans?” vroeg de dame met een glimlach op de lippen, die vol treffende zwaarmoedigheid was.

„Neen,” sprak vrouw Catharina, „ik ken u niet, maar gij zijt schoon als de engel, die mij somtijds in den droom verscheen, of als de feeën, waarvan moeder vertelde, toen ik nog een kind was. Treedt binnen, gij en de overigen. Hier is plaats aan den haard voor allen die koud zijn.”

De vreemde dame glimlachte nogmaals, maar voor dat zij voorttrad, keerde zij zich om. „Mijnheer von Schladen,” sprak zij in de Fransche taal, „ik verzoek u streng acht te geven, dat niemand mijn incognito verraadt. Ik ben de gravin von Hohenpieritz; zeg dit aan de bedienden.”

De heer, die achter de dame op den drempel stond, boog zich en trad terug. De dame en hare gezellin naderden het vuur; de beide rijk gegalonneerde bedienden stonden zwijgend voor de nog steeds geopende deur.

De dame ontdeed zich spoedig van de met pels gevoerde handschoenen en verwarmde de kleine hand boven het vuur. Een ring met groote brillianten omzet fonkelde aan den wijsvinger als eene van den hemel gevallene ster; vrouw Katrien had nooit iets dergelijks gezien; zij staarde de schoone vrouw aan en droomde weder van de sprookjes van hare kindschheid; Martha zat als versteend op haren stoel, zoo stil en onbewegelijk alsof zij vreesde dat de minste beweging de schoone droomgestalte zou doen verdwijnen.

„Dat doet goed,” sprak de dame diep ademhalend,” mijne handen waren verkleumd. Mijn lieve gravin Truchsess, kom toch hier en doe als ik.”

(Wordt vervolgd.)

lijk op hetzelve volgde; ontlastte eene verbazende hoeveelheid water, dat bij stroomen eenen uitweg zocht.

Gedurende de laatste veertig jaren is de zijde productie in China vijftigvoudig toegenomen. In 1819 werd de grootste hoeveelheid ruwe zijde geschat op niet meer dan 200,000 pond 's jaars; en in 1857 bedroeg de invoer van zijde van alle soorten in Groot-Brittannie en Ierland alleen niet minder dan 10 milli-oen pond. In den tijd van 15 jaren zijn er niet minder dan 534,845 balen zijde uit Shangai ingevoerd in Europa en Amerika. Dit is zooveel als 58,763,260 pond zijde, waartoe 705,159,120 pond poppen der zijdewormen vereischt werden; en dat wel voor den uitvoer alleen zonder de binnenlandsche consumptie, die daarvan onafhankelijk is, mede te rekenen. Met uitzondering slechts van de geringste standen is de geheele Chinesche bevolking gekleed in zijde en over het algemeen neemt de smaak voor zijden stoffen in Europa sterk toe. In China wordt al de zijde geleverd door het landvolk en men gaat aldaar met de zijde geheel anders te werk dan in Frankrijk en Italie, want in China bestaan er geen fabrieken om de zijde tot gelijkvormige stoffen te verwerken, maar dit doet elkeen, die zijden wormen aankweekt voor zich. De moerbezienboom tiert voornamelijk in de midden en zuidelijke provinciën van het Rijk.

De gezamenlijke hoeveelheid buitenlandsche ongeraffineerde suiker, die gedurende 1858 in Groot-Brittannië en Ierland is ingevoerd, bedroeg 8,117,127 cwt. en de geraffineerde en kandijsuiker 255,914 cwt. De totale invoer van Suiker uit de Engelsche kolonien was 5,357,849 cwt. Van melassie werd er uit de Engelsche kolonien ingevoerd 341,749 cwt, ruim 7086,175 gallons, koffij 49,717,707 pond, kakao 4,468966 pond en katoenen garens 134,669,040 pond waarvan verreweg het grootste gedeelte uit de O. I. bezittingen afkomstig was.

In de jongste vergadering van het Syrisch-Egyptisch Genootschap bood de voorzitter een palet of schrijfwerktuig van een oud-Egyptischen schrijver ter bezigtiging aan, zooals dit in het graf van zulk een schrijver gevonden is, waar het in den ouden tijd denkelijk als aanwijzing van zijn beroep was nedergelegd. Dit schrijftoestel was een vlak stuk acacia hout, 7 Ned. duim breed en 42 duim lang; deze lengte was juist 5 digiti of 12 Ned. duimen minder dan die van de oude Egyptische cubitus of el. Het kon dus tegelijk als maat, palet en liniaal dienen. Op de eene zijde, waar zich twee ronde uitholingen voor de roode en zwarte verw benevens de plaats voor de pen zelve bevonden, was eene schetsteekening van den schrijver gesneden, die hem voorstelde op het oogenblik dat hij zijne geboden aan Osiris en Thoth rigtte; bovendien was er eene toewijding op aan beide godheden en goed gevormde hiëroglyphen der negentiende dynastie, terwijl men aan de andere zijde vier kolommen beeldschrift vond.

Als een bewijs van de groote rijkdommen, welke de Chinezen zich in de Ned. Oost-Indische bezittingen weten te verschaffen en van hunne buitengewone liefde tot pracht, nemen wij de volgende beschrijving over van de begrafenis van een Chinees te Samarang, uit den *Java Bode*:

Dezer dagen heeft de ter aarde bestelling van wijlen den majoor der Chinezen van Boenkellen, Be Ingtjoe, plaats gehad. Hij was, ruim twee maanden geleden, van hier naar Batavia vertrokken en aldaar overleden.

Het berigt daarvan, per Telegraaf naar Cheribon en verder per extrapost naar Samarang gezonden, kon in den beginne, door het onverwachte dier tijding, geen geloof vinden, zoodat zijn zoon, kapitein Be Beantjoen zelfs dienaangaande in twijfel bleef, tot dat den volgenden dag de stoomboot *de Koningin der Nederlanden*, waarmede de overledene teruggekeerd zou zijn aankwam, en de tijding bevestigde. Genoemde stoomboot werd daarop onmiddelijk voor *f* 10,000 afgehuurd, om het lijk van Batavia af te halen. De daarmede aangekomen, naar Soerabaija bestemde passagiers, ontscheepten en deden verder de reis over land, op kosten van den zoon des overledenen.

Weinige dagen daarna kwam het lijk aan en werd des avonds in stilte overgebragt in de woning, waar de overledene steeds zijn verblijf hield, zijnde een der prachtigste huizen alhier, dat eerst onlangs, geheel naar Chinesche bouworde, voltooid, veel geld heeft gekost; een houtwerken alleen meer dan *f* 40,000.

De plaats gehad hebbende lijkstatie te beschrijven valt onmogelijk; om er echter eenig denkbeeld van te vormen, deel ik het volgende mede:

Volgens de verklaring van de oudste ingezetenen dezer plaats, heeft er nimmer alhier zulke een rijke, treurige Chinesche plegtigheid plaats gehad.

Duizende Chinezen waren uit de omliggende residentien overgekomen, die allen vrij transport en verblijf hebben genoten.

Onder de mindere klasse der Chinezen zeer geacht, zoo volgden talrijke scharen uit haar midden het lijk van den overledene.

Niet minder en buitengewoon groot was het getal van Samarang's ingezetenen, van elken rang en stand, dat zich naar den weg naar Petjerongang begeven had, om den lijkstoet te zien voorbijtrekken; een groot gedeelte dier aanschouwers volgde denzelven tot aan het graf.

Honderde van beelden, figuren, vlaggen en vaandels, alles van de rijkste stoffen vervaardigd, werden voor het lijk uitgedragen, begeleid door Europesche en Inlandsche muziek, van ieder van welke er vijf stellen aanwezig waren. De pop aan het hoofd van den stoet had eene lengte van 50 à 60 voet; de Europesche muziek speelde, bij afwisseling, galopades, walzen, quadrilles, berlepijp, enz.

Ten half elf ure in den morgen, kwam de stoet aan de begraafplaats, alwaar eerst door de menigte gegeten en gedronken werd en omstreeks te 3 ure werd het lijk, nadat er eenige offerhanden waren verrigt, in het graf neergelaten. Ten 4 ure keerden allen langzamerhand naar huis.

Om den overledene eene bijzondere en meer uitstekende begraafplaats te verschaffen, is er een land voor *f* 222,000 aangekocht. Buitendien beloopen de begrafeniskosten, naar schatting van deskundigen *f* 70 à 80,000.

De overledene, in China geboren, behoorende tot de mindere klasse dier natie, en naar Java overgekomen om zijne fortuin te maken, was daarin, door zijn buitengewonen speculatiegeest, uitmuntend geslaagd, want hij laat, naar men zegt, een vermogen van 7 à 8 millioenen na. Hij had, in alles wat hij ondernam, een scherpzienden blik; daar waar hij het noodig achtte zijn invloed te vermeerderen, spaarde hij geen geld en wist daardoor de geringere Chinezen aan zich te verbinden, en om dat doel nog meerdere kracht bij te zetten, liet hij geen enkele gelegenheid voorbij gaan, om liefdegiften op groote schaal uit te deelen.

Iedere behoeftige Chinees kreeg, bij overlijden van een zijner betrekkingen, van hem eene doodkist en *f* 25 of meer aan geld.

Bij zijne begrafenis is meer dan *f* 3000 onder de schamele Chinesche gemeente verdeeld.

In het afgeloopen jaar, had hij zich naar China begeven en voor eene som van *f* 15,000 (anderen zeggen voor *f* 45,000) als Mandarijn doen inschrijven. Den eenmaal als zoodanig ingeschreven, wilde men hem niet meer laten vertrekken, en het schijnt, dat het hem de grootste, eenigzins naar eene vlugt gelijkende, moeite gekost heeft, om naar het voor hem zoo gezegende Java te kunnen terugkeeren.

De overledene heeft een testament nagelaten, waarbij hij een zijner zonen te Samarang, den genoemden kapitein, tot algeheele en eenigen erfgenaam heeft benoemd, niettegenstaande hij, daar zoo wel als in China, eenige vrouwen en bijvrouwen en bij dezelven vele kinderen heeft achtergelaten, die slechts met een betrekkelijk zeer gering legaat begiftigd zijn.

Aan een brief uit Nagasaki wordt het volgende ontleend: »De eerste indruk, welken ik van Japan heb ontvangen, is zeer gunstig. Niets kan de frissche en bevallige natuurtooneelen overtreffen; alles boeit het oog, van de zeekust tot de hoogste bergen; overal vindt men eene rijke vegetatie. Men kan hier zeer goedkoop leven; een jonge stier kost 7 doll.; visch, eijeren en groenten kosten niets. De huishuur is matig. De autoriteiten zijn zeer voorkomend. Wij vestigen hier een consulaat en vertrekken naar Jeddo, om de ratificatien van het tractaat uit te wisselen. De groote moeijelijkheid zal gelegen zijn in de kwestie der verhouding van de waarde der geldspecien onderling, ook in verband met den algemeenen wisselkoers; het is moeijelijk aan te nemen, dat wij handel kunnen drijven met papier, dat ingewisseld wordt tegen onze geldspecien op den tegenwoordigen voet. Zijde (waarvan reeds 1000 balen van hier verzonden zijn), kan, tot elke hoeveelheid en van eene sterke en uitmuntende kwaliteit geproduceerd worden. De thee zal, zoo de cultuur er van wordt aangemoedigd, met de beste Chinesche kunnen concurreren; en zoo men er in mogt slagen vergunning te bekomen om de mijnen te exploiteren, dan zoude dit zeker goede uitkomsten opleveren, daar men zegt dat Japan zeer rijk aan delfstoffen is. Nagasaki zal vooreerst de voornaamste handelshaven zijn, doch zal waarschijnlijk spoedig bij de Noordelijke havens Hakodade en Kanagawa achterstaan. In de haven bevinden zich thans 17 schepen van verschillende natien en drie Russische oorlogschepen.«

ACHILLE FOULD.

Staatkundige gelijkheid voor alle standen en alle Godsdienstige gezindheden is eene der grondstellingen, welke de revolutie van 1789 verdedigd heeft, en, daar Lodewijk-Napoleon zich gaarne als de verdediger dier grondstelling op den voorgrond plaatst heeft hij slechts een bewijs van consequentie gegeven door een Israëliet tot minister te benoemen. Achille Fould is den 31 October 1800 te Parijs geboren, en was de zoon van een rijken Israëlitischen bankier, die in 1855 overleed. Achille Fould was aanvankelijk ten huize van zijn vader werkzaam, voltooide zijne opvoeding door te reizen in het Zuiden van Frankrijk, Italië en het Oosten, en nam later, met zijn ouderen broeder Benoit Fould, het beheer over van het alom bekende bankiershuis Fould, Oppenheim en Co., waarvan hij associé bleef, tot dat hij, na den 2 December 1851, voor het eerst de betrekking van Minister van Finantiën bekleedde. Reeds negen jaren vroeger, was hij zijn politieken loopbaan begonnen, daar hij in 1842 voor Tarbes als lid van de Kamer der Gedeputeerden gekozen werd. Hier deed hij zich voornamelijk kennen door zijne redevoeringen over finantiële en staathuishoudkundige kwestien, waarin hij weldra werd aangemerkt als eene autoriteit. Bovenal mengde hij zich ijverig in de discussien omtrent de spoorwegen, de belasting op de beetwortelsuiker, de spaarkassen en de renten-conversien. In de buitenlandsche politiek was hij een voorstander van het Ministerie Guizot, gelijk hij ook, wat het overige betreft, met de toenmalige meerderheid instemde.

Na de Februarij-revolutie vereenigde Fould zich met de nieuwe orde van zaken en, met de resultaten zijner ondervinding ondersteunde hij met zijn raad, de provisionele regering. Den 8 Julij werd hij verkozen tot lid der Nationale Vergadering, nadat hij twee brochures, getiteld: »Geene Assignaten!« en »Gevoelens van den heer A. Fould over de Assignaten,« waarin hij staathuishoudkundige theoriën bestreed, welke sommige leden der regering in praktijk wilden brengen, een beslissend woord in een der gewigtigste kwestiën van den dag gesproken had. Dat zelfde principe verdedigde hij op de tribune, en de wijze, waarop hij zich over het staatspapier en de aanwending van de gelden der spaarkassen, over de belasting op de dranken, over het plan ter voltooijing der Louvre, enz. uitliet, verwierf hem het vertrouwen van de meerderheid der vergadering. Vooral als rapporteur der rekening en verantwoording van de provisionele regering geraakte hij in onmin met de republikeinsche partij der vergadering, van wie hij de hevigste aanvallen te dulden had, doch waaraan hij met vastberadenheid en moed het hoofd bood.

Als bewezen behoudsman en tegenstander der republikeinsche partij koos Fould al spoedig de partij van Lodewijk Napoléon, onder wiens regering hij viermaal Minister van Finantiën geweest is. Als zoodanig streefde hij er naar het vertrouwen der kapitalisten te herstellen en hij trok de wetsontwerpen omtrent de belastingen op de inkomsten, de huurwaarden en de hypotheken terug, doch eischte daarentegen de voortdurende heffing der belastingen op de patenten welke de provisioneele regering had afgeschaft. Ook is van hem het denkbeeld afkomstig, bij het opnemen van leeningen de bemiddeling der bankiers te vermijden en zich direct te wenden tot het publiek, een denkbeeld, dat, toen het werd uitgevoerd, gewigtige gevolgen gehad heeft. Verder strekte zich zijne werkzaamheid als wetgever uit tot de regeling der registratie, het postwezen, de brievenport, de opheffing van den gedwongen koers der banknoten, eene meer gelijkmatige verdeeling der grondbelasting, door eene nieuwe schatting van het inkomen der grondeigenaars, de burgerlijke pensioenen en eindelijk tot gewigtige hervormingen der houtvesterij en der handelswetgeving. De stichting der Bank van Algerië en de inrigting van Cayenne als eene strafkolonie zijn hoofdzakelijk van hem uitgegaan. Wat de handelspolitiek betreft, daaromtrent koestert hij andere meeningen dan de Keizer, want hij is een voorstander van het beschermend stelsel, doch niet te min is hij geneigd bepaald noodzakelijke hervormingen in te voeren, door trapsgewijze sommige beschermende regten af te schaffen.

Het verschil van meening, dat gedurende het presidentschap van Lodewijk Napoléon, tusschen hem en Fould menigvuldige malen gebleken is, belette nogtans niet dat laatstgenoemde zich, na den coup d'état van 2 December 1851 wederom met de portefeuille van Finantiën belasten wilde. Hij behield die echter slechts tot den 20 Januarij 1852, toen hij, ten gevolge van het besluit, hetwelk de verbeurdverklaring der goederen van het Huis van Orléans bekrachtigde, zijn ontslag nam. Niettemin schijnt hij de gewetensbezwaren, welke hem tot dien stap noodzaakten al spoedig overwonnen te hebben, want, na dat hij, op den dag van zijn aftreden tot lid van den Senaat benoemd was, aanvaardde hij, korten tijd daarna, wederom de portefeuille als Staats-Minister en als Minister van het huis des Keizers, terwijl hij thans gerekend wordt, als tot de getrouwste aanhangers der politiek van Lodewijk Napoléon te behooren. In deze zijne nieuwe betrekking heeft Fould de Wereldtentoonstelling van 1855 voorbereid; hij heeft de groote Opera tot eene Staatsinrigting verheven en de voltooijing der Louvre tot stand gebragt.

Australië, als het oudste vasteland der wereld.

Het is een zeer algemeen verspreid denkbeeld, dat Australië het jongste vasteland der aarde is, terwijl de uitkomsten der wetenschappelijke onderzoekingen echter juist het tegendeel bewijzen. Zeer bepaald laat dr. Ferdinand Hochstetter zich daarover uit, in een brief aan de Keizerlijke akademie te Weenen, gedagteekend aan boord der *Novara*, 14 Dec. 1858. Hij geeft verslag van de fossile beenderen, die de *Novara* te Sydney aan boord heeft genomen, en gaat dan in dezer voege voort:

Men kent fossile overblijfselen van zoogdieren uit Australië reeds sinds geruimen tijd. Verrassend was echter het resultaat, dat er, buiten de overblijfselen van groote plantenetende dieren, ook die van groote vleeschvretende dieren werden gevonden, naast reusachtige Kangaroes ook groote Dasyurus-soorten, die eenmaal de beheerschers der grotten en spelonken van Australië waren, gelijk in Europa de

Ursus spelous en de Hyana speloa. Doch nog meer verrassender en merkwaardige overeenkomsten werden ontdekt. In 1847 bragt de heer Turner, een kolonist in de Darling Downs nabij de Condaminerivier, eene groote verzameling fossile beenderen naar Sydney die hij had opgegraven uit de alluviale banken in Kings-Creek, te gelijk met Zoetwater schelpdieren, van welke er verscheidene soorten nog tegenwoordig in dien omtrek leven. Het gelukte aan de vereenigde pogingen van de heeren Clarke en Wall en van onzen rampspoedigen landgenoot dr. Leichardt, uit die overblijfselen een kolossalen schedel van vier voet lengte zamen te stellen, den beroemden schedel van den Diprotodon Australis. Hierin werd eene uitgestorvene reusachtige diersoort terug gevonden, een dier dat 10 tot 16 voet hoog moet zijn geweest en aan de diluviale dikhuiden van Europa beantwoordt. In Turners verzameling bevond zich ook de schedel van een tweede uitgestorven reusachtig buideldier van de grootte van een rhinoceros, hetgeen tot het door Owen omschreven geslacht Nototherium behoort. De buideldieren schijnen op aarde de eerste zoogdieren te zijn geweest. Ook de beroemde fossile voetstappen in den bonten zandsteen, beschouwt men als de sporen van zoodanige zoogdieren, en het is eene algemeen aangenomene stelling, dat na het einde van het primaire of polœozoïsche tijdperk, met het begin van het secundaire tijdperk, de eerste zoogdieren op de wereld verscheneu, en wel het onvolmaakste type der zoogdieren, de Marsupialien. Even zoo is er ook dikwijls de aandacht op gevestigd, dat de Australische fauna en de Australische flora, in gedaante aanmerkelijk van die der andere werelddeelen verschilt en juist de onderscheidene kenmerken vertoont, welke in Europa het tijdperk der Jura formatie of in het algemeen het secundaire tijdperk karakteriseren. Op dien grond heeft men Australië een vastland genoemd, dat de ontwikkelingstijdperken der andere vastelanden niet doorloopen heeft. De uitkomsten der geologische nasporingen in Australië schijnen deze opvatting te bevestigen, doch niet in den zoo algemeen verbreiden verkeerden zin dat Australië een jonger vasteland is, dat al die vroegere geologische ontwikkelingsperioden nog zou moeten inhalen; maar integendeel in dien zin dat Australië zonder twijfel het *oudste* van alle vastelanden der aarde is, het in zijne tegenwoordige gedaante het vroegst gevormde vasteland, zoodat zijne fauna en flora in de regte nederdalende lijn den oudsten en langsten stamboom kan aanwijzen. Men kent namelijk in Australië, buiten zeer kleine tertiaire formatien op twee plaatsen, niets dan kristalgebergten en primaire formatiën uit het silurische tijdperk en vroeger. De gansche reeks der secundaire formatiën schijnt geheel te ontbreken. Hieruit volgt, dat Australië sinds het einde van het primaire tijdperk een vastland en nooit weder door de zee overdekt is, en dus sinds den aanvang van het secundaire tijdperk door al die onmetelijke tijden heen gedurende welke Europa aan de geweldigste geologische schokken en veranderingen onderworpen was, een rustig bodem is geweest, waarop dieren en planten in eene onafgebrokene reeks tot op den huidigen dag konden tieren. Uit dit oogpunt is Australië's fauna en flora de eerste en oudste der gansche wereld en komt het dan ook minder vreemd voor, dat hier nog tegenwoordig typen leven die in Europa sinds lang uitgestorven en door nieuwe vervangen zijn.

INGEZONDEN.

SNIPPERTJES,

Uit mijne Portefeuille.

NIEUWE SERIE.

REISONTMOETINGEN VAN

ROBBERT NIKKER,

DOOR

W. E. H. WINKELS.

XII.

Eerste Indrukken. De Doodenstad.

Doodenstad! bah! wat een akelig woord, is dat Rons entrée op het grondgebied der *Surinen!* Ja, lezer en bij dien naam, denkt hij aan *Paramaribo*. Schrikt niet te veel, want, ofschoon ik eene menigte uwer in mijne verbeelding in doods-wâ zie rondkruipen, nu geldt het slechts een droom. Ja een droom, maar door scherpe fantastische beelden afgerond een indruk nalatende, die mij nooit geheel verliet.

Doch straks de droom, nu mijne eerste indrukken vlugtig geschetst. Ik kwam alzoo den 10 Julij 1839 aan, en de eerste vreemdigheid in een vreemd land was het gebrek van Logementen; wel zijn er eenige huizen waarvan de bewoonsters aan vreemdelingen, Planters, blankofficieren en ande *trekvogels*, gelegenheid tot logies aanbieden, doch die is nog al *duur* en *slecht*, en kan met het eenvoudigste Europesche Logement niet in vergelijking treden. Wat ook met Logementen te doen in een land waar de gastvrijheid hare volmaaktheid nadert? Nederlandsche Lezer ik schets ze u niet af, want gij, onbekend met het geheele volks leven alhier, zoudt kunnen denken, dat ik vermaak vond STEDMAN in zijne langenachtige berigten natevolgen, alleen zeg ik u: de GASTVRIJHEID in *Suriname* kenschetst zich, als een schoone volksdeugd bij rijke en arme kolonisten, vooral de Inboorlingen. Die hartelijkheid, dat gul betoon van kleine diensten, die regt zusterlijke, ja moederlijke verzorging bij leed en ziekte, die ongekunstelde en zoo regt uit het hart sprekende deelneming, doet den vreemdeling verbazen, doch daar er geen schijn van zelfzuchtige bij oogmerken in het spel komen, neemt hij ze met vreugde aan. Ziedaar een lof, die uit mijn hart spreekt, en die Suriname's inwoners toekomt. Meer nog zoo dikwerf reeds, werd deze schoone deugd, door lage ondankbaarheid te kort gedaan en beloond. Ach! neem ik slechts het werkje SLAVEN EN VRIJEN van Dr. VAN HOËVELL in handen en scherp ik mijn geheugen onder het lezen, dan vraag ik: Wie leenden er zich in Nederland toe, om zoo vele kleine *bescheiden*, *rapporten* en *berigten* tot bouwstoffen aan te voeren? die om het mooi te maken, met afschuwelijke verwen werden gekleurd? waren het ook beklagenswaardigen, die in de kolonie Suriname aan den disch der gulle gastvrijheid zittende, onder het genot van vrienschapsblijken toen reeds de gedachte koesterden, door hunne in *venijn* en *vergrooting* gedoopte pen, als middel te gebruiken, de eer van de gastvrije woning te schenden? Ach! hoe dikwerf oogstte die gastvrijheid alhier de afschuwelijkste ondankbaarheid in, maar, niettegenstaande dat alles, schittert zij nog helder, schoon en krachtvol in het geheele koloniale leven.

Ook ik werd gastvrij en gul ontvangen, in de woning eener lieve dame zij was weduwe en behoorde tot de kaste der kleurlingen, zij was echter in het tijdperk des levens, dat mijne nicht ALICE, dat nuffig ding, haar neus niet behoeft op te trekken, nu zij, bij het lezen van dit geschrift haar sarcastisch glimlachje, achter een geborduurden zakdoek uit de „VOLKSVLIJT„ wil *schijnen* te verbergen.

Kijk! in de woning mijner gastvrouw, heerschte juist die kalme en bekoorlijke stilte, die ik wel wenschte, dat in elk weduwenhuis den toon voerde en die een NADENKER zoo juist voegt.

In de woning van mijne gastvrouw, vond ik eenige aardige speelkameraadjes in een half dozijn nichtjes van haar. Die lieve meisjes behoorden geloof ik tot iederen familie graad en geleken in *nuances* wel op weelderige telgjes van IRIS. Zij waren schalksch, dartel en plaagziek, de eene had nog uitmuntender figuurtje dan de andere en zij werden door geene Europesche modebarnassen mismaakt. Ofschoon zij een soort oorchetje droegen, bestond dat alleen in een sierlijk snoer koralen boven de heup om het midden vastgehecht. Was het nu mijn Europeesch koud begrip, of de herinnering aan de Noordsche *ingebakerde* kindschheid; dat het mij voorkwam dat de lieve meisjes er *wat al te Olympusachtig* uitzagen vooral wanneer zij in tooi voor VENUS APHRODITE niet onderdeden. Het ging mij echter als ieder vreemdeling; wat in de eerste dagen vreemd, ruw en onbeschaafd scheen, verloor veel van het hinderlijke bij oplettender beschouwing en langdurig toezien.

Die lieve kinderen maakten het mij wel eens lastig, vooral des middags wanneer ik mijn *siësta* nam; dan sloop het dartel volkje mijne kamer binnen, fluisterde eerst onder elkander, maar eindigde door mij opgerolde snippers papier in de neus te stoppen, mij in de kuiten te prikken, terwijl de overigen er bijzonder vermaak in vonden aan de panden van mijn gabaroÿ te gaan hangen die aan een kapstok in de kamer hing. O, gelukkige jeugd! die in uw spel zoo treffend het volksleven weergeeft, „Zorgeloos benzelen."

Later spreek ik over de vrouw en het meisje van dit land, nu zeg ik alleen dat de Natuur haar bij andere schoonheden oogen gaf, die betooveren, en tanden om elken *dentist* wanhopig te maken.

Onder de eerste indrukken was ook die der Neger-Engelsche spraak, welke buiten eene weelderigheid, waar de Europeaan nooit geheel in doordringt, onbehagelijk is — kracht en gloed bezit zij wel, doch het gebruik is zeer onvolledig voor den beschavingstoon, bij de *volksopvoeding*, hierover breedvoerig.

Sedert twintig jaren vertelt men mij, dat men alhier pogingen doet, om den *slaaf* en de andere min door het lot bedeelden, te beschaven — en dat wel, door het zoogenaamde *Neger-Engelsch*. (HENRI *lach niet! overweeg nu eens ernstig*) De Europeaan al vertoeft hij jaren, ja een halve eeuw in dit gewest, nooit zal hij met het innige, het diep liggende van het Neger-Engelsch bekend worden (*) in alle gevallen *zóó* niet, dat hij er een *volks-onderwijs* in zal kunnen geven. — Zoude, vraag ik, dit beter gaan op het punt van afgetrokkene denkbeelden...? Zoude de vreemdeling, al heeft hij ook oppervlakkig die spraak leeren kennen, zonder een *jota* van het *essentieele* gevat te hebben in dit gewigtig werk kunnen slagen? en heeft hij daar, zonder de minste *academische* opleiding — al hoowel *zedelijk*, *ordelijk* en voorbeeldig *burgerlijk* doch dikwerf zelven, *zeer verre* van de hoogstnoodige beschaving onzer eeuw af staande — wel de eigenschappen daar voor...?

Bij het onderwijs van den slaaf, houdt men volstrekt die Neger-Engelsche spraak vast, en ik vraag ernstig, op dat er over nagedacht worde: WAAROM...? Nemen wij eens aan dat die beschaving eenigzins gelukt is — *het geen echter niet zoo* [illegible] dat de bevoorregte op die hoogte van de volksontwikkeling staan, dat men hem zonder gevaar, voor het geheele maatschappelijke leven, burgerlijke regten kan geven?

Houdt bij het afloopen der *cursus*, niet alle ontwikkeling op? immers, in die gebrekkige spraak, zijn wel een paar zedelijke boekwerkjes gedrukt. Maar zorgt men nu ook voor volkshandboeken waardoor de kandidaat kennis krijgt van de pligten tot den arbeid — tot den arbeid zelven, de er een morele volksvooruitgang mogelijk, waar het onderwijs niet aan de hand van den *arbeid*, de *orde* en het *stoffelijk belang* voortgaat? Kan er lust tot een ordelijk familie leven worden opwekt, waar alvorens niet de liefde tot werken is ingeprent? Niet waar HENRI! zoo als de brave Dr. VAN DER TRAST ons leerde: „Jongens! waar gij ooit een volk ziet, dat niet ten nutte van zich en allen heeft leeren arbeiden, geloof mij oude man, daar bestaat noch *Godsdienst*, noch beschaving.

Deze spraak in het onderwijs nu, is even als valsch geld, men kan er nergens mede teregt komen — niemand die maar even boven den minsten stand uitsteekt, wil iets met haar te doen hebben. — De handwerksman, de landbouwer wordt, terwijl hij sich laat beschaven *par force* in de bekrompenste omgevingen der *slavernij* teruggedrongen. Hij leert in het geheel niets, of bij overlevering, eene allergebrekkigste kennis van *zaken*, *toestanden* en *wetten*. Heeft hij *energie*, hij kan geen *boek* vinden om zijn geest te ontwikkelen, of om de kennis van zijn arbeid te veredelen. Men heeft hem een trap leeren opklimmen en nu hij hooger wil, smijt men hem er weder onbarmhartig *van af*. — Voor dit oogenblik zal ik de *philantropie* nu eens niet bij de ooren halen, maar mij nog eene vraag veroorloven. Zal er bij den gelijken toestand die komen moet, door zulk een onderwijs, ooit eene gelijke liefde voor het maatschappelijk belang ontspruiten? Of zal men integendeel niet, een vreemd en vijandig beginsel tegenover elkander beginnen te woelen? Zal dan, ofschoon gelijk in regt — de teruggezette door zijne spraak zich niet vernederd, ja beleedigd gevoelen?

En snijdt men hem door deze wijze van beschaving, niet de vrije keus op de wegen der eeredienststelsels af? Dan, voor heden genoeg alleen zeg ik U nog HENRI! dat in de naburige *Engelsche*, *Fransche* en *Spaansche* koloniën de negers *Engelsch*, *Fransch* en *Spaansch* spreken en aan hun wensch „*Wi lobi bakra kerki*." welke eeredienst dat dan ook wezen moge, geene hinderpalen worden in de weg gelegd.

En nu mijn droom. Eenige dagen na mijne aankomst wandelde ik met een braaf oud kolonist, de geheele stad *Pamaribo* door. Van goed rond kijken houdende keek ik elk hoekje en steegje door, ik hoorde en zag zaken die mij aangenaam waren; maar helaas! vele die mij werkelijk verschrikten. Ik kwam vermoeid te huis, had hoofdpijn en ging naar mijne kamer. Een kolossale zwarte NAPOLEON hielp mij bij het avond eten en toen ik zoo in een ziekelijken slaap wegzonk, leide hij mij in mijne hangmat, wenschte mij een „*sliebi boen Masra!*" en vertrok. Dit hoorde ik nog en ofschoon ik sliep zag ik duidelijk de kamerdeur voor mijne oogen. Op eens zag ik die deur open gaan, doch zoo akelig langzaam als of er een moordenaar achter stond, die voorzigtig binnen wilde sluipen en werkelijk daar stond een wezen twee voeten hoog; het wenkte mij met de hand, ik gehoorzaamde en naderde, doch daar het kereltje dat op een peter mannetje geleek altijd achterwaarts ontweek, stond ik welhaast met hem op de straat, ik keek rond en ijsde! al de huizen waren in graftombes veranderd en de maan zelf ofschoon zij licht gaf was een doodshoofd. Het *ventje* greep mijne hand en voerde mij tusschen die graftombes heen naar een plein en stond voor een gebouw stil dat eenige gelijkenis met het *pavillioen* te *Haarlem* had. Hij klopte tegen de deur en naauwelijks weergalmde de slag in den stillen nacht, of deuren en vensters openden zich en ik zag in eene menigte zalen door een akelig blaauw schijnsel verlicht, eenige geraamten, waarvan eenige doodshoofden vriendelijk keken, andere grijnsden. Elk derzelve had een gouden band om den hals waaraan een keten; het einde dier keten in de handen van één of meer geleiders; in de schedeltrekken dier ketenhouders was vooral *domheid*, *list*, *kwaadaardigheid*, *hoogmoed* of *gouddorst* te ontdekken. „Wie zijn dat?" vroeg ik — „Dooden, dooden, dooden!!" riep het ventje. — „En waarom loopen zij met die gouden banden zoo bedroefd en ter neergeslagen?" — „Ach! zij beweenen de dagen van hun vroeger leven. — Zij herinneren zich nu ten volle welke heerlijke menschelijke werktaken hun toebedeeld waren. — Maar nu ook, vervloeken zij het uur dat zij *goedhartig* en *onwetend*, vertrouwen schonken aan ellendelingen, die hen tot verderf van *volk en land* aan den leidband meesleurden." „En dus die andere gedaanten?" — „Zijn *ken*, waar een tijdreeks van *honderd-vier-en-zestig* jaren, het regtvaardig *Gods oordeel* over inriep!" — Hij wischte een traan uit zijn oog weg, nam mij met zekere vriendelijkheid bij de hand en voerde mij voor een ander gebouw, dat reusachtige pilaren had, en gedekt werd door een toren, die wel wat op een aardewerkspeperbos geleek. — De deuren waren open wij traden binnen, — Alweer geraamten, *wanhoop*, *angst*, *domheid* en *begeerlijkheid*, waren in hunne grijnzende doodshoofden te lezen." „Wat willen deze, die zóó zoeken?" vroeg ik. „Hier," was het antwoord — „kwam eens het *vertrouwen*, de *eenvoudigheid* en de *eerlijkheid* binnen om goede diensten aan de *Kolonie* te bewijzen. Men ZEGT, dat deze drie goede *geniussen* van eene volkplanting er nog in moeten zijn, en daarom zoekt het menschengeslacht sedert honderd jaren gestorven en hier rusteloos rond warende, of zij een *hunner* kunnen tegenkomen." „En lukt dat nooit?" het duiveltje zei niets, maar neuriede: „*Ach mijn lieve* AUGUSTIJN, *alles is weg, weg!*" enz. Wij gingen weer verder en kwamen aan een gebouw, alwaar ook al de deuren openstonden. Ik ben geen *Chinees*, en dus verheugde ik mij ook niet, dat er zooveel groenachtig vuil, tusschen de treden van den stoep zigtbaar was, maar ik keek zonderling op, toen ik aan de groote deur een *schepsel* zag zitten, die mij het duiveltje zei, dat mejufvrouw THEMIS was. Kijk, ik dacht wezentlijk *iets* anders. Zij was geblinddoekt, en gaf mij door teekens te verstaan, dat zij *doofstom* was en bad mij door gebaren of ik mijn invloed niet kon gebruiken, dat zij in, het *doofstommen instituut* te *Groningen*, ten minste eenige opvoeding kreeg; ik wenkte haar om tot mij te komen, maar de arme ziel was *lam* ook!

„Kom treden wij binnen!" zei het KLEINTJE, en als of hij tooveren kon; er sprong een deur open waardoor wij in een zaal konden treden, die er nog al wel uitzag. Jammer dat het er geheel aan *verlichting* ontbrak.

(*) *Die dit betwijfelt onderzoeke eens aan de* Commissariaten van Politie, *de menigte* processenverbaal, verhooren, *enz. van Negers, die voor de ambtenaren met die verhooren belast, hooge moeijelijkheden opleverden, en dikwerf om den diepen beeldenzin in die spraak gelegen, wel eens onvolledig zullen zijn geweest.*

SCHEEPSTIJDINGEN.

VERTROKKEN.

Den 21n. Gouv. de Koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. H. J. Rusman, naar Demerarij.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

KAKAO. Den 21sten, van Plant. *Caledonia* 8000 pond à 26,53 cent.

Idem. Idem, van Plant. *Concordia*, p. m 3250 pond à 25.07 cent.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 21 October 1859, is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van: François Palm en Adolphina Berg.

Van den 16n. tot den 21n. October 1859, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 16den, Jan Noordberg, zich geschreven hebbende Jan Noordbergh, Echtgenoot van Louisa Noordbergh, 67 jaren en 3 maanden.
Den 17den, Christina Sera Oosdom, 58 j.
Den 18den, Frederica van Cleton, 80 jaren.
Den 19den, Julius Albert Kampherbeek, 6 maanden.
Idem, Frederika Martina Cropinabo, 70 j. n. g.
Den 20sten, Lotje Francina Losser, 46 j.
Den 21sten, Eduard van 't Land, 90 jaren n. g. (Gepasp. Guide.)

Levenloos Geboren:

Den 16den, een kind van het vrouwelijk geslacht van Judith da Costa, Echtgenoot van Abraham Nunes Monsanto.
Den 18den, een kind van het vrouwelijk geslacht van Johanne Marie van der Luppe, Echtgenoot van Gerhard Daniel van der Loos.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Bij Koninklijk besluit van den 10 September dj. No. 85 is tot Lid van het Geregtshof in *Suriname* benoemd, de reeds als zoodanig fungerende, Assessor bij het Collegie van kleine Zaken, Mr. J. M. Jansen Eijken Sluijters.

Bij Gouvernements resolutie van den 17 October No. 4 is:

1. Onder de nadere goedkeuring des Konings, aan het Lid van den Kolonialen Raad F. Taunaij Fz. op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend als zoodanig en als Heemraad der divisie *Boven Suriname en Thorarica*, met dankbetuiging voor de door hem in die betrekkingen bewezen goede diensten, en is:

2. Te zijner vervanging, provisioneel en onder de nadere goedkeuring des Konings tot Lid van den Kolonialen Raad benoemd, de Heer P. Maij; met opdragt aan dezen van het Heemraadschap der divisie *Boven Suriname en Thorarica*.

Naardien met de Gouvernements vaartuigen, met de maildienst belast, goederen *hoegenaamd ook*, aan regten onderworpen, in *Demerary* mogen worden aangebragt; zoo worden belanghebbenden op last van den Heer Gouverneur, herinnerd zich daarvan te onthouden, ter voorkoming van voor hen onaangename gevolgen.

Bij Gouvernements resolutie van den 20 October No. 9. is de heer Mr. J. M. Jansen Eijken Sluijters *eervol* ontslagen als Auditeur Militair en bij de Schutterij; met bepaling, dat de waarneming dier functien voorloopig opgedragen blijft aan den Heer Mr. Ph. H. Verbeek.

Transport.

Den 11den October 1859. S. J. van West en J. S. van West als gemagtigden van Mr. L. H. Kuhn, B. D. Boscher en Mr. J. D. Taunaij te *Amsterdam*, welke zijn gemagtigden met de magt van Substitutie van C. J. van West, thans wonende te *Brussel*, aan:

1. N. Nielsen als in huwelijk hebbende A. S. de Hart.
2. J. Ellis als in huwelijk hebbende M. L. de Hart.
3. Mr. J. M. Jansen Eijken Sluijters als in huwelijk hebbende E. H. de Hart.
4. N. Nielsen in qualiteit van generale gemagtigde van:

a. de Weduwe M. M. de Hart Jr., zoo voor zich als in relatie van moeder en voogdes over hare minderjarige kinderen W. F. de Hart en C. C. W. de Hart.
b. E. C. de Hart, Echtgenoot van L. G. Campen.
c. S. H. de Hart, Echtgenoot van C. F. V. von Ernest.
d. W. J. S. de Kanter als in huwelijk hebbende J. C. de Hart.
e. J. J. de Hart.

5. M. J. de Hart.
6. L. E. de Hart.
7. H. C. de Hart, Erfgenamen van wijlen M. M. de Hart Jr.

a. Van de *helft* in de Plantaadje *Saxdam* c. a. gelegen aan de divisie *boven Cottica*.

Van de *helft* in het Huis en Erf aan den *Waterkant*, N. W. La. C No. 5 O. W. La. C No. 119 | 120.

c. Van de *helft* in het Huis en Erf aan de *Watermolenstraat*, N. W. La. A No 181, O. W. La. A No. 180.

Idem. 1. N. Nielsen als in huwelijk hebbende A. S. de Hart.

2. J. Ellis als in huwelijk hebbende M. L. de Hart.

3. Mr. J. M. Jansen Eijken Sluijters als in huwelijk hebbende E. H. de Hart.

4. N. Nielsen in qualiteit van generale gemagtigde van:

a. E. C. de Hart, Echtgenoot van L. G. Campen.
b. S. H. de Hart, Echtgenoot van C. F. O. V. von Einest.
c. W. J. S de Kanter als in huwelijk hebbende J. C. de Hart.
d. M. J. de Hart.
e. J. J. de Hart.
f. L. E. de Hart.
g. H. C. de Hart.
h. Weduwe M. M. de Hart Jr. zoo voor zich als in relatie van moeder en voogdes over hare minderjarige kinderen W. F. de Hart en C. C. W. de Hart, Erfgenamen in den boedel van wijlen M. M. de Hart Jr. aan C. J. van West, thans wonende te *Brussel*.

1. Van de *helft* in de plantaadje *Brouwerslust* c. a. gelegen aan de rivier *Commewijne* divisie *beneden Cottica*.

2. Van de *helft* in de plantaadje *Bodenburg* c. a. gelegen aan de *Matappica kreek*.

Den 12den. H. J. Blancke.

1. als gemagtigde van J. Carstairs welke is vader en exnatura voogd over zijne minderjarige kinderen C. en G. J. Carstairs eigenaren voor *twee derde*.

2. als speciaal geautoriseerd door J. S Gerding Echtgenoot van J. Carstairs mede eigenares voor *een derde*, aan J. W. Gerding, van het Huis en Erf aan de *Saramaccastraat*, N. W. La. E No 49, O. W. La. D No. 548.

Paramaribo, den 17 October 1859.

Benoodigd voor 's Gouvernements dienst:

Diverse Fournitures en andere Huishoudelijke Benoodigdheden, ten dienste van het Militair Hospitaal, al waar de modellen te bezigtigen zijn.

De bus der inschrijvings billetten, ter Gouvernements Secretarie, alwaar eene specifieke lijst der benoodigde Artikelen is aangeplakt, zal gelígt worden op Woensdag den 26n. dezer maand, des voormiddags ten 10 ure.

Paramaribo, den 21 October 1859.

Edictale Citatie.

De Exploiteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, dagvaardt bij deze alle bekende en onbekende Crediteuren:

Van den boedel J. F. de Rooij, wegens het provenue van het, op den 9 September 1853, bij executie verkochte Huis en Erf La. A No. 58, aangekomen hebbende den boedel J. F. de Rooij voornoemd;

Om te compareren of gemagtigden te zenden ter Præ et Concurrentie Rolle van het Geregtshof voornoemd, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 18n. November 1859, des morgens ten *acht* ure, ten einde aldaar te zien dienen van Relaas en Bijlagen. Voorts hunne eischen van Præ et Concurrentie op te geven en wijders met den Luipstraat voort te procederen als naar regten.

Opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, is deze gepubliceerd en geaffigeerd alhier aan.

Paramaribo, den 17 October 1859.

ADVERTENTIËN.

Paramaribo, den 21 October 1859.

Op HEDEN ontvingen wij het treurige berigt, dat op den 13n dezer te post *Coronie*, na eene kortstondige ziekte van slechts drie dagen overleden is, onze geachte vriend de Heer THOMAS ALLEN in den ouderdom van 43 jaren.

Eenige Vrienden en Bekenden.

(1445)

Bij inschrijving tegen *KONTANTE BETALING* te koop:

22 vaten SUIKER

van de Pl. *de Guineesche Vriendschap*, om binnen *acht* dagen voor rekening en risico van den Kooper te worden algehaald.

De inschrijvings billetten, worden aangenomen bij het Wees departement tot ZATURDAG den 29n. dezer, 's morgens 10 uur.

300 à 400 Bossen

BANANNEN,

wekelijks te bekomen op de plantaadje ***CONSTANTIA.***

A. SALOMONS zal Dingsdag e. k. verkoopen

Provisien, Stukgoederen, Eenige *SCHAPEN*, Schilderijen, Kopie beslag *PLANKEN.*

Alsmede:

***Eenige* Hoornbeesten,**

aankomende den Boedel wijlen Mevrouw de Wed. D. SANCHES.

De vroeger geannonceerde verkoop van

Het Huis en Erf

gelegen aan de *Saramaccastraat*, N. W. La. E No. 64, bijzonder goed gelegen voor Plantagie-bewoners, zal alsnu plaats vinden op DINGSDAG den 1n November e. k. des morgens om 9 ure, door en ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS, alwaar de koop en veil conditien ter *visie* liggen.

D. J. J. MENS en D. M. KANTEMAN, Executeuren in den Boedel van nu wijlen de Weduwe S. J. La KANTEMAN, zullen op VRIJDAG den 28 dezer door en ten huize van den Vendumeester J. C. GOMPERTS publiekelijk doen verkoopen:

Het *Huis* en *Erf*,

staande en gelegen aan de *Saramaccastraat*, bekend onder: Nw. Wijk La. E No. 67 O. Wijk La. D No. 581

Inmiddels is hetzelve uit de hand te koop.

De ondergeteekende heeft tot zijnen *Generalen Gemagtigde* benoemd den Heer C. B. SAMUELS.

En biedt tevens te KOOP aan:

Het Huis en Erf

aan de *Hofstraat* La. D No 145.

Informatien te bekomen bij bovengemelden Heer.

(1446) J. W. FLEMING.

Te Koop:

4 Koeijen en Kalven.

5 VAERSJES.

5 Volle Koeijen.

20 Schapen.

Adres bij C. L. GENIETS.

Te Koop:

Koffij in balen

en bij de *KELDER.*

Adres bij J. C. OOSTERBAAN.

(1447.

Wordt ten spoedigste te HUUR gevraagd:

Eene kleine Woning of Kamers, liefst in wijk E, met opgave van prijs en stand.

Adres ter dezer Drukkerij.

Wordt te huur gevraagd

Eene ***KOKIN*** en een ***VOETEBOY.***

Adres ter dezer Drukkerij.

Verloren!

In de *Saramaccastraat* voor eenige dagen 4 strengen kleine GOUDEN PAARLEN aan een snoer, 1 paar CHATEAU OORBELLEN met gouden paarlen omzet.

De eerlijke vinder adressere zich ter deze Drukkerij tegen eene goede belooning.

Naar *Demerary* via *Nickerie.*

zal in den loop dezer week vertrekken:

De nieuw gezinkte Nederlandsche schoener «*EMMA*,» kapt. J. VAN WILGEN.

Nadere informatien wegens VRACHT en PASSAGE, ten kantore van

SANDTMANN & Co.

Paramaribo, den 23 October 1859.

UITVERKOOP!

De ondergeteekende voornemens zijnde, in het voorjaar de Kolonie te verlaten, biedt zijne voorradige goederen bestaande in:

***Manufacturen, Bijouterien, Quincaillerien,* Provisien en Dranken,**

tegen zeer *billijke prijzen* te koop aan.

Paramaribo, den 15 October 1859.

A. ALETRINO.

DE PILLEN VAN HOLLOWAIJ

zijn ontegensprekelijk het beste van alle bestaande middelen voor borstkwalen en hoest. Het aantal genezingen door deze pillen bewerkt in de Nederlanden, en wel bijzonderlijk in gevallen van verouderde borstkwalen en hoest, laten bij allen, die er gebruik van hebben gemaakt geen twijfel over, dat zij alle andere middelen ver overtreffen. Wanneer de lijder in het gebruik dezer pillen eenigen tijd volhardt, dan is zijn herstel zeker; zelfs daar waar elk ander middel faalt; en het is eene onbetwistbare waarheid, dat iedere gal en leverziekte spoedig wordt genezen door dit onwaardeerbaar middel.

Deze *PILLEN* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. R. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1 *f* 3 en *f* 5 en Zalf à *f* 20.

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.